

Iz pravosodne prakse.

A. Civilno pravo.

a) Zavezanec je obveščen o dražbenem postopanju, če izve njegovo varuštvo, da se vrši sodna cenitev, če tudi ni prejel nobenega sodnega sklepa o dražbenem postopanju.

Ležeča zapuščina dne 2. aprila 1911 zamrlega zapustnika, zastopana po skrbniku na čin, je bila obsojena meseca septembra 1911, da plača upnici znesek 300 K s pr. Mladoletni zapustnikov otroci pa so se priglasili dedičem dne 24. januarja 1912 po materi varuhinji in sovaruhu iz naslova zakona. Ko je upnica 4. aprila 1912 predlagala v izterjanje svoje terjatve proti ležeči zapuščini, zastopani po skrbniku, prisilno dražbo, so se sklep o dovolitvi dražbe kakor vsi nadaljni sklepi vročili skrbniku ležeče zapuščine. Dne 6. avgusta 1912 je bilo posestvo prodano na dražbi in izdan sklep o domiku.

Zoper sklep so se pritožili mladoletni dediči po varuštvu, trdeč, da so le oni zastopniki zapuščine izza sodno sprejete dedne prijave, in ker niso bili obveščeni ne o pričetku ne o nadaljnih korakih dražbenega postopanja, je nično vse dražbeno postopanje.

Rekurzno sodišče je ugodilo rekurzu: Prvi sodnik je odredil, da se vroči izvršilno dovoljenje skrbniku, postavljenemu ležeči zapuščini od pravnega sodišča, zgol na trditev upnice, da je zapuščina ležeča, dasi ob času dovoljenja ni bila več ležeča, ampak zastopana po dedičih, današnjih pritožnikih. Vse postopanje je torej nično v zmislu § 477. št. 4 in 5, odnosno § 504 odst. 2. c. pr. r.

Vrhovno sodišče je najprej uradoma poizvedelo po zmislu §§ 78 i. r. in 526 c. pr. r., da je sodni odposlanec obvestil o priliki cenitve varuhinjo, da se ceni radi dražbe, na to pa ugodilo revizijskemu rekurzu z odločbo od 29. januarja 1913 opr. št. R VIII 207/12-2, v kateri navaja: »Sodediči niso imeli pravice rekurirati zoper sklep o domiku, ne sicer radi tega, ker bi bil rekurz prekasno vložen, pač pa iz drugega razloga. Sklep o domiku ni bil vročen zakoniti zastopnici mdl. priglašeni dedičev. Rok za rekurz začne torej teči zanjo šele z dnem razglasa o podeljenem domiku, t. j. 9. avgusta 1912, ker ni bila navzoča pri dražbenem naroku. Upor zoper podeljeni domik je dovoljen po § 184. št. 3 i. r., ako niso bile

obveščene o dražbenem naroku vse osebe, ki se morajo obvestiti. To je ta slučaj. Prisilna dražba se ni smela predlagati zoper ležečo zapuščino, marveč zoper priglasiene dediče. O dražbenem naroku bi torej bilo obvestiti njih zakonito zastopstvo. Pravni položaj pa se spremeni, če je varuštvo vsaj do dražbenega naroka izvedelo, da teče izvršilno postopanje. Če je to vedelo, bi utegnilo poizvedeti za dražbeni narok in se v zmislu § 184. št. 3 i. r. upreti zoper domik. Po uradnem poizvedovanju (§ 78 i. r., § 526 opr.) se je ugotovilo, da je bila varuhinja po sodnem odposlancu obveščena, da se vrši dražbena cenitev, in torej bila obveščena o započetem dražbenem postopanju. Bila je njena dolžnost, varovati svoje varovance vsaj na dražbenem naroku z uporom v zmislu § 184. št. 3 c. pr. r. Ker je to zamudila, so zavezanci izgubili pravico rekurza. (§ 187 i. r.)

Dr. G. Žerjav.

b) Razsodnine, odmerjene in predpisane po pristojbinskem uradu, ni šteti za pravdne stroške; ne gre ji v § 216 zadnji odst., pravdnim stroškom podeljena prednost.¹⁾

V pravdni stvari zaradi 30.000 K je tožnik zmagal. Od sodbe je pristojbinski urad odmeril razsodnino z zneskom 187 K 50 h. Posestvo, na katerem je bila vknjižena iztožena terjatev, je bilo tožencu prodano izvršilnim potom in c. kr. finančna prokuratura je priglasiila imenom c. kr. erarja razsodnino za 187 K 50 h z obrestmi v poravnano. Svoj zahtevek utemeljuje s tem, da se mora razsodnina kot del pravnih stroškov poravnati po zmislu §§ 16 zemljiško-knjižnega zakona in 216 i. r. v isti prednosti kakor glavnic.

Izvršilno sodišče se ni oziralo na razsodnino pri razdelbi najvišjega ponudka in višji stopinji ste potrdili.

Vrhovno sodišče navaja v odločbi 7. maja 1913 opr. št. R VI 132/13 te-le razloge:

Razsodnina, predpisana od pristojbinskega urada, ni del pravnih stroškov. Tem je prištevati le izdatke, kateri so nastali tožniku z uveljavo zahtevka, in imajo vsled tega po § 912. o. d. z. svojstvo prispadkov. Brez dvoma tega ni pri razsodnini, predpisani od pristojbinskega urada, ker te pristojbine ni prištevati izdatkom, ki so narasli z uveljavo zahtevka, če pristojbina ne tvori izdatka, ki

¹⁾ Enaka odločba vrhovnega sodišča od 10. junija 1913 opr. št. R VI 190/13.

zadeva zmagujočega upnika, kajti stranke so obvezane po § 68. odst. 5 pristojbinskega zakona plačati pristojbine le v razmerju, v katerem so bile obsojene, da trpe pravdne stroške.

Trditev v revizijskem rekurzu, da je v bistvu enak primer pristojbine, predpisane po pristojbinskem uradu, primeru pristojbine, plačane neposredno v kolkih, in da je razložek le v izterjavanju, se ne ozira na to, da je razlika bistvena. Kadar plača namreč upnik pristojbino v kolkih, napravi izdatek, ki je potreben za uveljavo zahtevka, med tem, ko mu v drugem primeru ni treba plačati pristojbine, torej jo tudi ni smatrati kot stroškovni izdatek upnika zmagovalca.

B. B.

c) Pravni naslov mora biti naveden izrecno tudi v tožbi upnika, ki vtožuje preodkazano terjatev proti tretjedolžniku. (§ 226 c. pr. r.)

S sodbo okrožnega sodišča v G. je bila tožena firma obsojena na plačilo 800 K s pp., ker je zamudila narok. Vtožena vsota je bila od tožnice zarubljena in ji preodkazana v poteg.

Prizivu proti zamudni sodbi se ni ugodilo iz teh razlogov:

Res je, da v tožbi ni izrecno naveden naslov, iz kojega je bila tožena firma dolžna plačati zavezancu vtoženi znesek. Vendar pa se tožnica sklicuje na izvršilne spise, v kojih je bila njej v korist zarubljena in preodkazana terjatev zavezanca zoper toženko. Z ozirom na §§ 54 in 63 i. r. pa ni imel sodnik povoda dvomiti, da je naslov terjatve v izvršilnih spisih naveden, tako da je smel postopati tako, kakor če bi bil naslov naveden tudi v tožbi. Zato se ne more trditi, da tožba ni sklepčna ter da tožbeni zahtevek nima zadostnega temelja v dejanskih navedbah tožbe.

Vrhovno sodišče je z odločbo z dne 20. maja 1913 Rv VIII 134/13-1 ugodilo reviziji tožene firme ter zavrnilo tožbo iz razlogov:

Tožnica ni navedla v tožbi pravnega naslova, iz kojega izvaja zavezančevo terjatev. Naše državljansko pravo ne prizna nobene osebne terjatvene pravice popolnoma zase, t. j. ločene od pravnega naslova.

Vsled tega ni mogla zarubljena terjatev imeti nikakega pravnega učinka ter so tožbene navedbe nesklepčne. Ako je naveden

pravni naslov terjatve v izvršilnih spisih, je brez pomena za ta spor, v kojem je tožnica le predlagala zamudo, in je bilo temu ugoditi. O pravn emnaslovu pa v prvi stopinji ni bilo govora. Ker je bila tožnica zastopana po odvetniku, ni bilo treba sodniku poučiti stranko, da popolni svoje navedbe. Po § 308. izvrš. r. je upnik pooblaščen zahtevati od tretjedolžnika plačilo preodkazanega zneska z ozirom na pravni obstoj zarubljene terjatve; zato je bilo tožbeni zahtevek zavrniti.

Dr. VI. O.

d) Razlaga § 14. odvetniške tarife. (Naredba prav. ministrstva z dne 3. junija 1909 št. 82 d. z.)

Sodišče prve stopinje je odmerilo tožniku za sestavo stroškovnika, priloženega zapisniku pri sporni razpravi, 4 K in za prepis 2 K 40 v manipulacijske pristojbine.

Rekurzno sodišče je ugodilo toženčevemu rekurzu in črtalo nastavek za sestavo stroškovnika. Za sestavo »stroškovnikov« in »pristojbinskih računov za svoja stranko«, kolikor niso potrebni kot priloge za sodno vlogo, nima odvetnik pravice do povračila, razen manipulacijskih pristojbin (tarifni postavek 11). Izraz »stroškovnik« znači edinole seznam stroškov napram nasprotniku, izraz »pristojbinski račun« izključno seznam stroškov napram lastni stranki, kajti zakon rabi izključno izraz »stroškovnik« (spisek stroškov), kadar mora nasprotnik stroške povrniti (pr. 54 c. pr. r.), izraz »pristojbinski račun« in »pristojbine« pa takrat, kadar zadene plačilna dolžnost lastno stranko. To kažejo nedvomno tudi besede »pristojbine« in »pristojbinski račun« v členu V. odst. 1. in 3. uvodnega zakona c. pr. r. Po odst. 5. navedenega člena pa tudi ni dvoma, da je odvetnik svoji stranki nasproti na boljšem, kakor po predpisih §§ 41 sl. c. pr. r. napram nasprotniku. Če torej odvetnik nima pravice do povračila za sestavo pristojbinskega računa nasproti svoji stranki, tem manj mu gre napram nasprotniku.

Vrhovno sodišče je ugodilo revizijskemu rekurzu z razsodbo z dne 22. aprila 1913 opr. št. R VI 85/13, in priznalo za sestavo stroškovnika isti znesek kakor prvo sodišče iz teh razlogov:

Stroškovnik, vložen pri sporni razpravi, je priloga razpravnega zapisnika. Ne more se torej utemeljevati z določilom § 14. odv. tar., da bi se priznala v takem primeru zgolj manipulacijska pristojbina. Uvaževati je treba, da za stroškovnik, priložen razpravnemu zapisniku pri sporni razpravi, ne zadostuje kopija, posneta iz zapiskov, katere napravi odvetnik zase, marveč odvetnik mora stroškovnik dopolniti po meri svojega truda in izdatkov pri sporni razpravi.

To pa je novo delo odvetnikovo. Prvo sodišče je torej popolnoma upravičeno priznalo povračilo zneska za sestavo stroškovnika.

O p o m n j a: Predpis § 14. odv. tar. ima pomen le s to razlago, da gre odvetnikom pravica do povračila za sestavo stroškovnika in pristojbinskega računa le tedaj, kadar jih predloži sodišču ne le radi odmere. Vprašljivo je torej, ali je pravilna odločba vrhovnega sodišča.

Dr. E. Eberl.

e) V primeri § 45. c. pr. r. tudi pri upornih tožbah (§ 37. i. r.) ni ločiti stroškov za tožbo od stroškov za razpravo in jih presojeti različno.

Tožnik je brzojavno pozval zahtevajočega upnika, da ustavi izvršbo glede zarubljenih stvari, ki so tožnikova last. Isti dan je vložil uporno tožbo, dan pozneje pa pisal zahtevajočemu upniku, iz katerih razlogov si lasti zarubljene stvari, a brez navedbe dokazil. Toženi zahtevajoči upnik, ki ni ustavil izvršbe, je p r i z n a l pri razpravi tožbeni zahtevek, zahteval pa, da se mu prisodijo pravdni stroški, ker mu tožnik ni dal prilike, da bi pravočasno ustavil izvršilo, in ker je bila sporna razprava potrebna zaradi možnosti, da bi bil sicer on obsojen v stroške.

P r v o s o d i š č e je prisodilo tožniku zgolj razpravne stroške, ne tudi tožbenih.

R e k u r z n o s o d i š č e pa je na toženčev rekurz premenilo izrek o stroških in priznalo tožencu vse pravdne stroške, ker toženec ni dal s svojim vedenjem povoda k tožbi in je priznal tožbeni zahtevek pri prvem naroku, torej velja določilo § 45. c. pr. r. Tožnikova brzojavka namreč ni primeren opomin, ker se toženec ni mogel prepričati o tožnikovi lastninski pravici v tako kratkem roku.

To, da se je moral toženec takoj s tožbo upreti, če je hotel izposlovati odložitev prodaje, določene na dan po odposlani brzojavki, ne pride v poštev, ker je bil vzrok nujnosti na tožnikovi strani, ki ni pravočasno uveljavljal svojih pravic. Od toženca se ne more zahtevati, da bi bil predlagal na brzojavko ustavitev izvršbe, zato je jasno, da ni dal ob času vložene tožbe zanjo nobenega povoda. Tudi pismo ni obsegalo zadostnih dokazil za priznanje tožnikove lastnine, torej tudi to, da je vsled toženčeve opustitve prišlo do razprave, ni tako vedenje, ki bi upravičevalo naložitev stroškov njemu, posebno ker je po izrečnem zakonitem določilu obvezan, priznati tožbeni zahtevek še le pri razpravi in utegne še le pri tej zahtevati stroške, ki mu gredo. Če bi bil toženec ustavil izvršbo pred razpravo, bi utegnil biti obsojen v plačilo stroškov, če ne bi prišel k naroku.

Vrhovno sodišče je potrdilo ta sklep z odločbo od 14. maja 1913 opr. št. R VI 153/13.

Razlogi.

Nazoru rekurznega sodišča je pritrditi. Tožnik je kriv, ne toženec, če temu ni bilo mogoče, se prepričati pred vloženo tožbo o lastninskih razmerah stvari, nahajajočih se v zavezančevi hrambi.

Brzojavka ne pride v poštev, ker ni dala tožencu časa za poizvedbe, pismo pa je bilo odposlano po že vloženi tožbi.

Prvo sodišče razlikuje med stroški za tožbo in za razpravo ter priznava glede tožbenih stroškov, da toženec ni dal povoda zanje, glede stroškov za razpravo pa navaja, da zadenejo toženca, ker jih je provzročil s tem, da je opustil ustavitev izvršbe; zaradi te opustitve je moral namreč tožnik priti k razpravi, da izposluje ustavitev izvršbe. Tega mnenja je tudi revizijski rekurz, a ni utemeljen v zakonu.

V § 45. civ. pr. r. je določen primer, kadar ne pride do razprave. razprave.

Odgovornost za stroške po tem določilu ni odvisna od sporne razprave, povzročene po vloženi tožbi, ampak zavisi od dejstva, da toženec ni dal povoda za tožbo, kajti povzročitev nadaljnih stroškov, tudi stroškov za razpravo, je potrebna posledica tožbe; popolnoma napak je torej izločiti stroške za razpravo, določeno na tožbo, in jih drugače presojeti kakor stroške za tožbo. Če je torej prvo sodišče izreklo nepobitno, da toženec ni dal povoda k tožbi, je s tem izpolnjen

pogoj, pod katerim zadenejo pravdni stroški po § 45. c. pr. r. tožnika, kakor po pravici domneva rekurzno sodišče, na čegar utemeljitev se je v ostalem sklicevati.

B. B.

f) Notarja sme namestovati pri zastopanju v pravnih zadevah notarski kandidat, ki je vpisan v imenik (§ 117. not. reda) in ne šele oni, ki ima vse lastnosti za notarja (§§ 6. in 119. not. reda); takemu substitutu pristojajo pristojbine, kakoršne notarju.

I.

Okrajno sodišče v Sežani ni pripustilo notarskega kandidata k zastopanju stranke na podlagi pooblastila, v katerem je bil pooblaščen notar in substituiran notarski kandidat, temveč mu naložilo predložitev pooblastila naravnost od stranke v 8 dneh ogibom izdaje zamudne sodbe. Ker se to ni zgodilo, je imenovano sodišče izdalo zamudno sodbo z dne 4. septembra 1911 C 74/11-8.

Prizivu proti tej razsodbi vložnemu je ugodilo c. kr. sodišče v Trstu s sklepom z dne 31. decembra 1911 Bc 249/11-1 iz razlogov:

Izpodbijana razsodba je nična in ravno tako je nično prvosodno postopanje pred sklepom sodbe (§ 471., točka 4., 471. točka 5 z ozirom na § 477., točka 4. civ. pr. r.).

Pri ustni sporni razpravi z dne 26. avgusta 1911 je sodnik proglasil sklep, s katerim je v zmislu § 38. civ. pr. r. dovolil g. A-u, notarskemu kandidatu pri c. kr. notarju K., da zastopa tožnika kot navaden zastopnik, ter mu dovolil rok 8 dni za predložitev pooblastila.

Ta sklep, ki se ni dal izpodbijati s posebnim pravnim lekom (§ 38. zadnji odstavek civ. pr. r.), temelji na pravno pomotni stvarni oceni. V razlogih napadene sodbe se motivira s tem, da notarski kandidatje niso dopuščeni za substitute v zmislu § 31. civ. pr. r. Toda ta motivacija nima tukaj mesta, ker sploh ni tukaj rešiti vprašanja, ali ima notar v enaki meri kakor odvetnik pravico, se dati substituirati po svojem kandidatu v zmislu omenjenega § 31. civ. pr. r. in če si more notar vsled tega računati pristojbine po odvet-

niškem tarifu (§ 42., odst. 2. civ. pr. r.) tudi v slučaju substitucije po svojem kandidatu.

Določila §§ 27. in 29. civ. r. r. razločujejo glede pravnih pooblaščenecv odvetnike od drugih navadnih pooblaščenecv. Med navadnimi pooblaščeneci se torej morajo substituirati tudi notarji, s tem pa, da velja glede istih določba § 30., odst. II. civ. pr. r., po kateri zadostuje, da potrdi notar pristnost podpisu na pooblastilu, sklicevaje se na svojo prisego in določbo § 42., odst. II. civ. pr. r., po katerem mu pristojajo tarifne pristojbine v slučaju, kadar nastopa kot pravni pooblaščenec kake stranke.

Če je pa smatrati notarja za navadnega pooblaščenca, se mora priti do zaključka, da se more notar dati nadomestiti pri razpravah, v katerih ni zapovedano zastopanje po odvetniku, ne samo po svojem kandidatu, ampak po tretji navadni, za pooblaščenca sposobni osebi (§ 29. civ. pr. r.), razun ako bi mu bilo to v dotičnem pooblastilo izrečno zabranjeno (§ 33. civ. pr. r., § 1010. obč. drž. zak.).

V le-tej zadevi je pa razvidno iz pooblastila 7. junija 1911, da je tožnica, ne da bi bila prepovedala vobče substitucijo, celo izrečno pooblastila svojega mandatarja c. kr. notarja K., da si sme voliti drugega namestnika, odvetnika ali neodvetnika.

Z ozirom na vse to je bil napačen prvosodni sklep, s katerim se je odklonil radi pomanjkanja pooblastila s pooblastilom legitimirani substitut g. A. in je bila vsled tega proti zakonu tudi izdana zamudna sodba.«

II.

Okrajno sodišče v Senožečah je pripustilo notarskega kandidata kot namestnika notarja v zastopanju pravdne stranke, odklonilo mu je pa s sodbo z dne 24. marca 1913 C 19/13-3 pravico do povračila pravnih stroškov z utemeljitvijo, da po §§ 41. in 42. civ. pr. r. notarski kandidati brez substitucijske pravice ne spadajo med zastopnike, ki smejo za osebni trud zahtevati povračilo pravnih stroškov. Rekurzu, proti tej sodbi vložnemu, je c. kr. dež. sodišče v Ljubljani s sklepom z dne 25. junija 1913 R III 238/13-1 ugodilo iz razlogov:

Da ima tudi notar pravico, stranke zastopati v spornih zadevah in da mu potem gredo stroški po

odvetniškem tarifu glasom ministrskih odredb od 21. avgusta 1851, št. 10.351, § 40. notarskega reda in § 4. zakona od 26. marca 1890, št. 58. drž. zak., ne more biti dvomljivo. Da se pa sme notar v onih zadevah, v katerih ni predpisano, da mora nastopati odvetnik sam ali odvetniški kandidat s substitucijsko pravico, da zastopati po svojem notarskem koncipientu, izhaja iz § 117. notar. reda. Smatrati je torej, da so to opravila, kakor da bi jih bil opravil notar sam.

Iz tega izhaja, da ni smatrati notarskega koncipienta za navadnega pooblaščenca v zmislu § 32. civ. pr. r., kateremu gre samo odškodnina v zmislu § 42. civ. pr. r., nego za pravoveščega zastopnika, glede katerega je torej uporabljati odvetniški tarif.

Vsled tega je bilo rekurzu ugoditi in priznati tožencema po tarifu stroške za zamudo po 10 K, za razpravo po 20 K.

III.

Okrožno sodišče v Rudolfovem je s sklepom z dne 4. oktobra 1910 Bl 116/10-1 izpremenilo sodbo okr. sodišča v Črnomlju, ker je priznalo notarskemu kandidatu pristojbine po odvetniškem tarifu, z utemeljitvijo:

Civilni pravdni red določuje v § 31. le glede odvetnikov, da se smejo dati namestovati po odvetniškem kandidatu in sicer le, ako so dani v tem paragrafu navedeni pogoji.

Da bi se smel tudi notar dati namestovati po notarskem kandidatu in da bi le-temu pristojale za zastopstvo take pristojbine kakor odvetniškemu kandidatu, o tem civilnopravdni red nima določbe in se torej predpisi, zadevajoči odvetniške kandidate, ne smejo razširiti tudi na notarske kandidate.

§ 42. civ. pr. r. sicer govori o pooblaščenkih, ki zastopajo stranko, ki pa ne pripadajo k notarskemu stanu, toda k temu stanu nikakor ne pripadajo notarski kandidati in se torej iz tega predpisa še ne more sklepati, da bi bili notarski kandidati upravičeni za namestovanje notarjev v spornih civilnopravnih zadevah.

Namestovati zamore v takih stvareh le oni kandidat, ki je v to usposobljen po § 119. notar. reda z dne 25. julija 1871 št. 75 d. z.

Pooblaščenec notarjev v le-tej pravdi pa ni bil substitut njegov v zmislu ravno navedenega paragrafa; prištevati je torej tega pooblaščenca le med navadne pooblaščenca. Le-temu pa je v zmislu § 42. civ. pr. r. dolžan propadli nasprotnik povrniti le kolkovne in druge državne pristojbine in potrebne gotove stroške, nastale vsled pravde; za osebni trud takemu pooblaščenca po zakonu ni ničesar priznati.

Revizijskemu rekurzu je c. kr. vrhovno sodišče s sklepom z dne 6. decembra 1910 ugodilo iz razlogov:

Zakon ne razločuje v določbi § 42. odst. 2. civ. pr. r., ali pripada pooblaščenec, čegar poplačilo je po veljavnih tarifnih uravnano, odvetniškemu ali notarskemu stanu, temveč postavlja te dve skupini zastopnikov v nasprotje z drugimi pooblaščenca.

V zmislu § 4. zakona z dne 26. marca 1890, št. 58 drž. zak., na katerega se sklicuje odredba just. min. z dne 3. junija 1909, št. 82 drž. zak. (odvetniški tarif), velja tarif tudi tedaj, kadar so se v njem označena dela opravila po notarjih. Iz tega izhaja, da je notarje in njih kandidate (§ 117. not. reda) pri vprašanju o njih pristojbinah, ako nastopajo v pravnem postopanju kot zastopniki strank, smatrati enakimi odvetnikom in odvetniškim kandidatom.

Upravičenost zastopstva je torej v zmislu določil § 40. not. reda in §§ 27, 29, 30, 33 civ. pr. r. nedvomna. Substitucija notarja po kandidatu (§ 117. not. reda) po zakonu ni zabranjena; v tem slučaju se je res tudi kljub ugovoru nasprotničnega zastopnika dopustila, in torej ne more več postati vprašljiva.

Toženec je bil torej upravičen zahtevati od nasprotnice povračilo tozadevnih stroškov v isti višini, kakor da bi bil zastopan po odvetniku, oziroma odvetniškem kandidatu.

J. K.

B. Kazensko pravo.

Pridržka po § 57. kaz. pr. r. v postopanju radi prestopkov ni treba, ako se je bilo v izločeni zadevi že predlagalo kaznovanje.

B, A in G so igrali prepovedano igro in se sprli. B je obdolžil A-ja goljufanja in ga nekolikokrat udaril, nakar je B vrgel A-ju vrček na glavo in ga lahko poškodoval. Na sodišče so prišle te-le ovadbe: Dne 15. maja 1912 zdravnikova, 17. maja 1912 orožniška zoper B-ja radi poškodbe A-ja. Oba slučaja sta se združila, potem ko je državnopravdniški upravitelj stavlil predlog na kaznovanje (U 165/12). Dne 17. maja 1912 ovadijo orožniki B-a, A-ja in G-a radi prepovedane igre. Državnopravdniški upravitelj predlaga kaznovanje, odredi se razprava (U 171/12). B naperi zoper A-ja zasebno obtožbo radi prestopka po § 496. kaz. zak. (U 187/12).

Pred razpravo v U 171/12 proglasi sodnik na predlog zagovornika B-a, da se združijo vse tri zadeve U 165/12, U 171/12, U 187/12, da se pa zadeva U 187/12 zoper A-ja radi § 496. kaz. z. po § 57. k. pr. r. izloči v izvedbo samo zase. Nato sta bila B in G zaslišanca kakor obdolženca. Potem je sklenil sodnik, da izloči še kazensko zadevo U 165/12 zoper B-a radi § 411. kaz. zak. po § 57. k. pr. r. v izvedbo samo zase, nakar je bil še A zaslišan. Glavna razprava je končala z obsodbo vseh treh obdolžencev (U 171/12).

Dne 7. junija 1912 je bila razprava zoper B-a radi prestopka po § 411. kaz. zak. Po preložitvi na 16. avgusta 1912 je bil B radi prestopka po § 431. kaz. zak. na 24 ur zapora obsojen. Priziv radi obsodbe je imel uspeh. Okrožno kakor prizivno sodišče v H. je B-a obtožbe oprostilo po § 259. t. 3. k. pr. r., ker si državnopravdniški upravitelj po izločitvi te kazenske stvari (U 165/12) iz kazenske zadeve radi § 522. kaz. zak. ni bil pridržal zasledovanja B-a glede izločene obdolžitve navzlic določbi § 57. k. pr. r.

Vrhovni kasacijski sodni dvor je z odločbo z dne 27. marca 1913 opr. št. Kr II 109/13-3 na ničnostno pritožbo generalne prokurature v obrambo zakona izrekel, da je sodba pri-

živne inštanace kršila zakon glede določbe § 57. kaz. pr. r.

Razlogi.

Okrajno sodišče je uporabilo § 57 k. pr. r., ki velja v prvi vrsti za predpostopanje in je kazensko stvar zoper B-a radi § 411. k. z. iz kazenske stvari zoper B-ja, A-ja in G-ja radi § 522. k. z. izločil o času, ko je bil že podan predlog upravičenega obtožitelja, da naj se B radi prestopka po § 411. k. z. kaznuje, torej ko je bilo ustanovljeno, da se to dejanje kazensko preganja. Zato pridržka za zasledovanje B-ja radi tega dejanja ni bilo več treba. Že stavljeni predlog, ki ga je sodišče smatralo za primernege, da se nanj odredi glavna razprava, je mogel biti v zmislu kazensko-pravdnega reda rešen le tako, da se izda sodba, ali pa da se predlog umakne. Res sicer določa 2. odst. § 57. k. pr. r., da je v slučaju izločitve kazenskega postopanja glede posameznih kaznivih dejanj ali glede posameznih obdolžencev obtožitelj primoran dati takoj izjavo, ali si pridrži glede ostalih zoper istega obdolženca vloženi obdolžitve zasledovanje. Toda ta izjava se nanaša, kakor je razvidno iz tretjega odstavka § 57. k. pr. r. le na taka kazniva dejanja, ki so bila predmet sodnih poizvedeb ali preiskave, ne pa na taka, ki stoje že pod obtožbo. Glede pod obtožbo stoječih dejanj obdolženec ni več v dvomu, da se bo moral radi teh zagovarjati.

S tem soglaša določba § 263. kaz. pr. r., ki zahteva pridržek samostojnega zasledovanja pri glavni razpravi le glede takih kazenskih stvari, katerih se obtoženec dolži šele pri glavni razpravi, ne pa glede dejanj, ki so že v obtožbi navedena.

Zatorej je bilo po § 33. kaz. pr. r. vloženi ničnostni pritožbi v obrambo zakona ugoditi.

Dr. M. D.

